

Голодомор в Україні

Підготувала: Загоруйко Світлана

21 група

Голодомór 1932—1933 років

✂ Убивство голодом відбувалося в Україні й на Кубані як до 1933 р., так і в 1932 році. Різниця полягає лише в масштабах злочину. Якщо протягом 1932 р. голодом було замордовано сотні тисяч людей, то в 1933 р. лік йшов на мільйони

Однак і в 1932, і в 1933 рр. в Україні й на Кубані, на відміну від інших регіонів СРСР, де від голоду також загинуло чимало людей, голод був актом геноциду, оскільки він був навмисне спрямований проти української нації

Кількість людей, які загинули від голоду, оцінювалась деякими істориками в 3,941 млн у сільській місцевості на території Української СРР^[2] та Кубані, переважну більшість населення якої становили українці, та склав 6,122 млн втрат ненародженими.

Голодомор викликаний свідомими і цілеспрямованими заходами вищого керівництва Радянського Союзу й Української СРР на чолі зі Сталіним, розрахованими на придушення українського національно-визвольного руху і фізичного знищення частини українських селян

Спланована конфіскація врожаю зернових та усіх інших продуктів харчування у селян представниками радянської влади впродовж Голодомору 1932—33 років безпосередньо призвела до вбивства селян голодом у мільйонних масштабах

Радянська влада мала значні запаси зерна в резервах та здійснювала його експорт за кордон під час Голодомору, забороняла та блокувала виїзд голодуючих поза межі Української СРР, відмовлялася приймати допомогу для голодуючих з-за кордону^[7]. Попри те, що дії представників сталінської влади, які спричинили смерть людей голодом, кваліфікувалися згідно з нормами тогочасного радянського кримінального законодавства як вбивство, причини цього масового злочину ніколи в СРСР не розслідувалися та ніхто з можновладців, причетних до злочину, не поніс покарання при тому, що навіть найвище керівництво СРСР знало про факти загибелі людей від голоду.

За даними Станіслава Кульчицького, восени 1932 року в Україні було майже 25 000 колгоспів, яким влада висунула завищені плани хлібозаготівлі. Попри це, 1500 колективних господарств зуміли виконати ці плани і не потрапили під каральні санкції, тому смертельного голоду на їхніх територіях не було.

У серпні 1932 року під приводом того, що розкулачені селяни та "інші антисоціальні елементи" розкрадають вантажі з товарних поїздів та колгоспне і кооперативне майно, Сталін запропонував новий репресивний закон про охорону державного майна.

Закон передбачав за такі порушення розстріл з конфіскацією майна, а за пом'якшуючих обставин – 10 років ув'язнення. Засуджені не підлягали амністії.

За каральним документом закріпилася народна назва "закон про п'ять колосків", оскільки винним у розкраданні державного майна фактично був кожен, хто без дозволу зібрав на колгоспному полі кілька колосків пшениці.

За перший рік дії нового закону за ним засудили 150 000 осіб.

Закон діяв до 1947 року, однак пік його застосування припав саме на 1932-33 рр.

Першим про голод в СРСР повідомив англійський журналіст Малкольм Маґерідж у грудні 1933 року, пише дослідник Станіслав Кульчицький. У трьох статтях в газеті Manchester Guardian журналіст описав свої гнітючі враження від поїздок Україною та Кубанню, розповівши про голод серед селян. Маґерідж засвідчив масову загибель селян, однак не назвав конкретних цифр.

Після першої ж його статті радянська влада заборонила іноземним журналістам їздити по вражених голодом територіях країни.

У березні сенсаційні відкриття Маґеріджа спробував заперечити кореспондент "Нью-Йорк Таймс" у Москві Волтер Дюранті. Його замітка називалася: "Росіяни голодують, але не вмирають від голоду".

Коли про проблему почали писати інші американські газети, Дюранті підтвердив факт масових смертей від голоду.

Дюранті відомий також тим, що єдиний з іноземних журналістів взяв інтерв'ю в Йосипа Сталіна та отримав Пуліцерівську премію за свою діяльність. В Україні деякі активісти вимагали, щоб Пуліцерівський комітет посмертно відібрав у Дюранті цю престижну журналістську нагороду, однак цього не відбулося.

Волтер Дюранті

Малкольм Маґгерідж

У 1920-30-х роках газети регулярно публікували списки районів, сіл, колгоспів, підприємств чи навіть окремих осіб, які не виконували планів із заготівлі продовольства.

На боржників, які потрапили на ці "чорні дошки" (на противагу до "червоних дощок" – списків пошани), накладали різноманітні штрафи і санкції, аж до прямих репресій проти цілих трудових колективів.

У роки голоду потрапляння села на "чорну дошку" означало вирок його жителям.

Право вносити села і колективи до такого списку мали обласні представництва ЦК Компартії України за поданням районних і сільських осередків. Іншими словами, формально це була ініціатива знизу.

Система "чорних дощок", окрім України, діяла також на Кубані, Поволжі, Донщині, Казахстані – територіях, де жило багато українців.

Голодомор в Україні:
говоримо сьогодні, пам'ятаємо завжди...

Дякую за увагу